

Askim & Spydeberg **SPAREBANK**

Policy for antihvitvask

Internt policydokument

Askim & Spydeberg Sparebank

Askim & Spydeberg
SPAREBANK

en **LOKALBANK**

Innholdsfortegnelse

Versjonsliste	3
Policy for antihvitvask	4
1. Strategi og risikotoleranse	4
2. Bankens rutineverk	5
2.1 Overordnet Policy	5
2.2 Underliggende retningslinjer	5
2.3 Underliggende instruksjoner	5
3. Organisering, roller og ansvar	5
3.1 Øverste ledelse	5
3.2 AHV-ansvarlig	6
3.3 AHV-fagansvarlig	6
3.4 Avdelingsledere	7
3.5 Etterlevelsansvarlig	7
3.6 Utkontraktering	7
4. Risikovurdering og rutiner	7
4.1 Virksomhetsinnrettet risikovurdering	7
4.2 Handlingsplan	8
4.3 Risikobaserte retningslinjer	8
5. Kundetiltak og løpende oppfølging	9
5.1 Kundetiltak ved kundeetablering (onboarding) PM- og BM kunder	9
5.2 Særlig om høy risiko	9
5.3 Standard kundetiltak ved onboarding	10
5.4 Løpende oppfølging	11
5.5 Frysforpliktelser	11
5.6 Avvisning og avvikling av kunder	11
6. Undersøkelsesplikt, rapporteringsplikt og avsløringsforbud	12
6.1 Undersøkelsesplikt og rapporteringsplikt	12
6.2 Gjennomføring av mistenkelig transaksjon	12
6.3 Avsløringsforbud	12
7. Behandling av personopplysninger	13
7.1 Informasjon til kunden om behandling av opplysninger	13
7.2 Dokumentasjon og sletting	13
7.3 Deling av personopplysninger	13

8. Opplæring og intern kommunikasjon.....	14
9. Utkontraktering	14
10. Internkontroll.....	14
11. Vern mot negative reaksjoner ved rapporteringer	14
12. Rapportering til styret	15

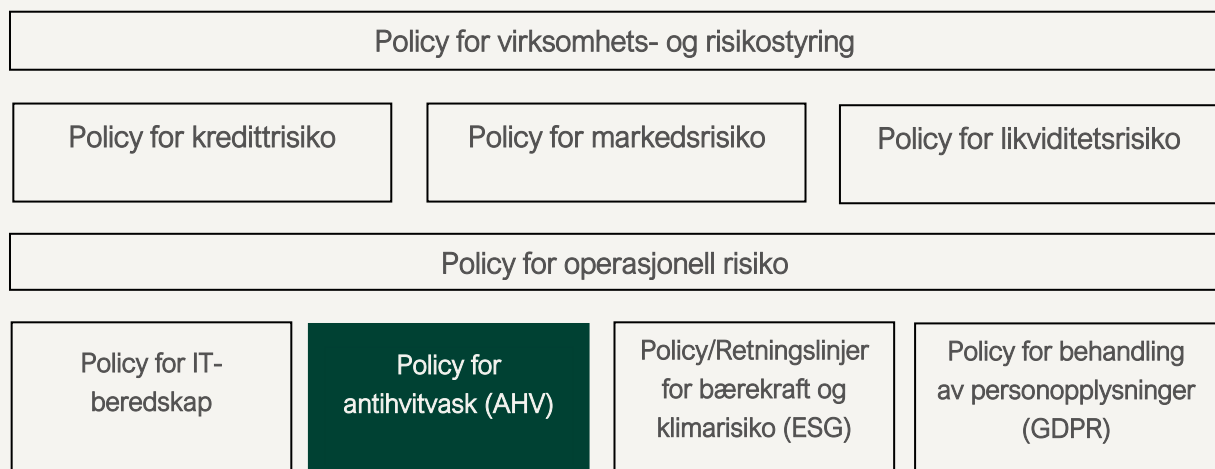
Versjonsliste

VERSJON	ENDRING	DATO	VEDTATT
1	Etablering av dokumentmal.	07.10.2011	
2	Generell oppdatering ihht endringer i strl.	15.02.2016	
3	Oppdatering etter nytt rundskriv fra Finanstilsynet.	30.11.2017	
4	Endringer ihht. ny hvitvaskingslov 15. oktober 2018.	21.01.2019	
5	Revidert behandling, ingen vesentlige endringer.	10.08.2020	
6	Mindre endringer ihht. ny forskrift fra 1. juli 2021.	20.09.2021	
7	Tilpasninger til ny mal og bankens virksomhet.	19.09.2022	Styresak 191/2022

Policy for antihvitvask

1. Strategi og risikotoleranse

Bankens policy for antihvitvask inneholder bankens overordnede retningslinjer, herunder krav og rammer, knyttet til risiko for hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd i banken. Håndtering av disse risikoene er en del av bankens operasjonelle risiko. Dokumentet er underordnet policy for virksomhets- og risikostyring, i likhet med policyer for bankens øvrige viktigste enkeltrisikoer, som illustrert i figuren nedenfor.

Med risiko for hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd forstås her risiko for at banken kan misbrukes til hvitvasking, terrorfinansiering eller utsettes for brudd på sanksjoner, heretter omtalt som AHV-risiko. Risikoen omfatter konsekvensene for å bli utnyttet av kriminelle ved å bidra til å legalisere utbytte fra straffbare handlinger, bistå terrorister med å tilgjengelig gjøre midler til finansiering av terror eller bistå med å tilgjengeliggjøre eller skjule midler for personer som er underlagt sanksjoner. Risiko på området vil blant annet kunne materialisere seg i form av omdømmetap, direkte økonomisk tap, tap av konsesjon, straff, økonomiske sanksjoner og/eller ledelseskarantene.

Virksomhetens risikoprofil er et resultat av virksomhetens overordnede strategi, rammer og krav på AHV-området. Bankens risikotoleranse på AHV-området er satt til å være lav. Risikotoleransen viser til bankens restrisiko, som vil si risiko etter at banken har implementert tiltak.

Lav risikotoleranse innebærer at banken må ha følgende forhold må på plass:

- Banken må regelmessig gjennomføre en risikovurdering og ha implementert tiltak med intensitet og omfang som er tilpasset bankens AHV-risiko og styrets risikotoleranse
- Banken må ha god kultur og forståelse av bankens AHV-risiko som er innarbeidet i organisasjonen for å etterleve lovkrav

- Banken må til enhver tid ha tilstrekkelig ressurser til rådighet for oppgavene på AHV-området
- Banken må sikre at rådgivere som skal utføre oppgaver har tilstrekkelig og riktig kompetanse
- Banken må etablere systemer og kontrollrutiner som sikrer effektiv etterlevelse og kontroll av etterlevelse på AHV- området
- Ved systematiske avvik eller feil, som isolert sett er store, skal bankens rapportere dette som brudd på styrets risikotoleranse.

2. Bankens rutineverk

2.1 Overordnet Policy

Dette policydokumentet er vedtatt av styret¹, og kan kun endres av styret. Dokumentet beskriver overordnede lovkrav, styrets risikotoleranse og virksomhetens retningslinjer på et overordnet nivå. Revidering av dokumentet skal skje ved behov, minst én gang per år. Eventuelle avvik fra policyen skal rapporteres til styret gjennom bankens risiko- og compliancerapport.

2.2 Underliggende retningslinjer

Banken skal utarbeide underliggende retningslinjer som operasjonaliserer og effektiviserer de overordnede retningslinjene i bankens policy og som skal bidra til å forebygge og avdekke hvitvasking, terrorfinansiering, samt forebygge sanksjonsbrudd. Retningslinjene skal ivareta virksomhetens risiko identifisert i risikovurderingen, og skal vedtas av bankens AHV-ansvarlig, som en del av øverste ledelse.

2.3 Underliggende instruks

Banken skal utarbeide instruks som med utgangspunkt i bankens retningslinjer gir de ansatte veiledning ved bruk av systemer og verktøy banken benytter i sitt AHV-arbeid. Instruksene kan vedtas av bankens AHV-fagansvarlig.

3. Organisering, roller og ansvar

3.1 Øverste ledelse

Som øverste ledelse regnes styret og administrerende banksjef. Øverste ledelse har overordnet ansvar for etterlevelsen av hvitvaskingsloven, herunder sørge for:

- At det utpekes en person i ledelsen, AHV-ansvarlig, som har særskilt ansvar for å følge opp bankens rutineverk og etterlevelsen av dette.
- At bankens risikotoleranse på AHV-området vedtas.
- At det vedtas en risikovurdering for banken tilpasset virksomhetens art og omfang, og at denne holdes oppdatert.
- At det utarbeides policy og retningslinjer som ivaretar bankens identifiserte risiko og at disse holdes oppdatert.
- At det avsettes tilstrekkelig tid, ressurser og etableres systemer for å ivareta bankens plikter i henhold til regelverket.

¹ Hvitvaskingsloven § 8 (4)

- At rutineverket vedtas på riktig nivå i banken. Styret skal vedta policy, AHV-ansvarlig retningslinjer og AHV-fagansvarlig instruksjer.

3.2 AHV-ansvarlig

Bankens AHV-ansvarlig er Carl Espen Halvorsen som er del av bankens ledelse², og sitter i ledergruppen. Hvitvaskingsansvarlig har særskilt ansvar for å følge opp bankens rutineverk, herunder:

- Igangsetting, gjennomføring og vedlikehold av bankens risikovurdering.
- Etablere, vedlikeholde og følge opp virksomhetens gjeldende rutineverk i henhold til hvitvaskings- og sanksjonsregelverket.
- Ansvar for at løpende oppfølging blir igangsatt.
- Rapportering av mistenkelige forhold til myndighetene, Økokrim og PST.
- Administrasjon av SAS AML slik at bankens egen risikovurdering blir ivaretatt i transaksjonsovervåkingssystemet.
- Sikre administrasjon av og behandling av alarmer i overvåkningsklienten SAS AML.
- Godkjenne etablering av kundeforhold med kunder som er PEP.
- Sikre dokumentasjon og ivaretagelse av personopplysninger.
- Gi råd og veilede bankens ansatte i arbeidet med regelverket
- Internopplæring.
- Rapportere til bankens øvrige ledelse og styre.
- Vurdere hvorvidt det er avsatt tilstrekkelige ressurser til å ivareta regelverket på en god måte.

Den hvitvaskingsansvarlige skal inneha tilstrekkelige fullmakter for utøvelse av de lovpålagte plikter og ha myndighet til å fatte beslutninger i tråd med kravene i regelverket. Den hvitvaskingsansvarlige skal få avsatt tilstrekkelig tid og ressurser til utarbeidelse av bankens risikovurdering, og til oppfølging og veiledning av ansatte som utøver oppgaver på AHV-området.

3.2.1. Delegeringsvedtak

Administrerende banksjef kan vedta delegering av utførelsen av plikter pålagt hvitvaskingsansvarlig. Gjennom delegeringsvedtak datert 1. desember 2021 er oppgavene som fremgår av bankens retningslinjer for hvitvaskingsansvarlig delegert til AHV-fagansvarlig som en følge av AHV-ansvarlig sin økte arbeidsmengde.

3.3 AHV-fagansvarlig

AHV-fagansvarlig skal sammen med bankens AHV-ansvarlig bidra til at banken etterlever lover/forskrifter og rutineverk, og har et særlig ansvar for den daglige gjennomføringen av AHV-arbeidet, herunder:

- Etablere, vedlikeholde og følge opp bankens gjeldende policy- og styringsdokumenter og rutiner ihht hvitvaskingsregelverket.
- Gi råd og veilede kundebehandlere i gjennomføring av kundekontroll.

² Hvitvaskingsloven § 8 (5)

- Ansvar for planlegging og gjennomføring av internopplæring sammen med AHV-ansvarlig.
- Rapportering av mistenkelige forhold (transaksjoner) til Økokrim.
- Administrasjon av transaksjonsklient SAS-aml (daglig gjennomgang samt revisjon av scenarioer).
- Ansvar for oppfølging av oppgaver/listemateriell i forhold til Fatca/CRS, sanksjonslister og reelle rettighetshavere.
- Ansvar for regelmessig gjennomgang og vurdering av kunder som ligger på forsterket kontroll.
- Gjennomføre risikobaserte kontroller i henhold til bankens årlige gjennomgang av bankens risikoanalyser og risikorapport.
- Ansvar for gjennomføring av internkontroller i henhold til årlig internkontrollplan for 1. linje
- Bistå med å rapportere til bankens ledelse og styre gjennom årlig risikorapport på AHV-området.

3.4 Avdelingsledere

Avdelingsledere har førstelinjeansvaret for at regelverket blir etterlevd i henhold til rutiner på sitt ansvarsområde, dette gjelder særlig AHV-relaterte oppgaver ved onboarding og løpende oppfølging av bankens kunder.

3.5 Etterlevelsansvarlig³

Ansvarlig risk og compliance er en uavhengig kontrollfunksjon i bankens andrelinjeforsvar, og skal rapportere direkte til øverste ledelse ved styret. Ansvarlig risk- og compliance er ansvarlig for å gjennomføre kontroller på at banken etterlever lovverk og bankens rutineverk, og overvåke bankens risiko på AHV-området. Ansvarlig risk og compliance rapporterer til styret på AHV-området gjennom bankens risikorapport og compliancerapport.

3.6 Utkontraktering⁴

Distributører som utfører oppgaver på vegne av virksomheten skal gjøres kjent med virksomhetens risikovurdering og rutiner, og det skal foretas jevnlige kontroller for å sikre at etterlevelsen er tilfredsstillende ihht virksomhetens rutiner. Banken har per nå ikke utkontraktert oppgaver på AHV-området.

4. Risikovurdering og rutiner

4.1 Virksomhetsinnrettet risikovurdering⁵

Banken skal identifisere og vurdere risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering knyttet til bankens egen virksomhet. Risikovurderingen skal tilpasses og gjennomføres ut fra virksomhetens art og omfang, type kunde, kundeforhold, kundegruppe, produkt, tjeneste, transaksjon, geografiske forhold og distribusjonskanaler. Videre skal risikoen vurderes før nye produkter, tjenester eller

³ Hvitvaskingsloven § 35 (2) a)

⁴ Hvitvaskingsloven § 23

⁵ Hvitvaskingsloven § 7

teknologi tas i bruk. Bankens risikovurdering består av en risikomatrise og en risikorapport. Banken skal benytte risikomatrisen som utgangspunkt for bankens risikorapport. AHV-ansvarlig og AHV-fagansvarlig skal inkludere relevante avdelingsledere, sentrale medarbeidere i AHV-funksjonen og bankens ansvarlig risk og compliance i arbeidet med risikomatrisen for å sikre at vurderingene gjenspeiler bankens virksomhet.

Risikorapporten danner utgangspunkt for hvordan banken innretter seg ved etterlevelse av hvitvaskingsregelverket, og det skal følgelig være en rød tråd fra risikorapporten, til hvordan bankens rutineverk er utformet, hvordan internopplæringen er lagt opp, hvordan systemer er satt opp og praksis for øvrig skal gjennomføres. Risikorapporten identifiserer også mangler i rutineverket og etterlevelse av dette, som gir innspill til tiltak i bankens handlingsplan.

Banken skal videre vurdere sin risiko knyttet til brudd på internasjonale sanksjoner og nasjonale båndleggingsvedtak.

Risikovurderingen skal dokumenteres⁶, og gjennomføres årlig eller oftere dersom det er nødvendig ut ifra endringer i risikobildet. Som input til risikovurdering for å beskrive bankens risikobilde skal banken benytte rapporter, herunder risikovurderinger fra Økokrim, Kripos, NTAES, EBA og FATF.

4.2 Handlingsplan

AHV-ansvarlig og AV-fagansvarlig skal i etterkant av utarbeidelsen av bankens risikovurdering utarbeide en handlingsplan. Handlingsplanen beskriver tiltak for alle forhold der det i risikovurderingen eller i internkontrollen er identifisert mangler eller avvik, eller der virksomheten av andre årsaker finner grunn til å gjennomføre forbedrede tiltak, f.eks. av effektiviseringshensyn. Alle forhold som etter AHV-ansvarlig og AHV-fagansvarligs vurdering ligger utenfor bankens risikotoleranse skal inkluderes i handlingsplanen.

Det skal settes opp en detaljert plan for tiltakene, frister for gjennomføring og hvem som har ansvar for gjennomføringen. Handlingsplanen skal legges frem for styret som en orienteringssak.

4.3 Risikobaserte retningslinjer⁷

Banken skal utarbeide skriftlige risikobaserte retningslinjer som bidrar til å operasjonalisere og effektivisere arbeidet med å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering, samt forebygge sanksjonsbrudd. Retningslinjene skal ivareta bankens risiko identifisert i risikovurderingen, og dette gjøres ved at omfang, intensitet og detaljeringsgrad vil være mer omfattende der risikoen er stor.

Retningslinjene skal ivareta overordnede krav som følger av denne policyen og skal beskrive:

- Detaljert instruks for hvitvaskingsansvarlig
- Gjennomføring av bankens risikovurdering
- Kundeetablering

⁶ Hvitvaskingsloven § 7 (5)

⁷ Hvitvaskingsloven § 8

- Løpende oppfølging
- Undersøkelsesplikt, rapporteringsplikt og avsløringsforbud
- Behandling av personopplysninger, herunder dokumentasjon og sletting
- Opplæring og intern kommunikasjon
- Utkontraktering og tredjepartskontroll
- Internkontroll
- Rapportering til styret

5. Kundetiltak og løpende oppfølging

5.1 Kundetiltak ved kundeetablering (onboarding) PM- og BM kunder⁸

Kundetiltak skal gjennomføres før⁹ kunden kan ta bankens produkter og tjenester i bruk (etablering av kundeforholdet), før gjennomføring av transaksjon større enn kr 100.000 utenfor etablert kundeforhold, ved transaksjon større enn kr. 8000 i virtuell valuta, eller ved mistanke om hvitvasking, terrorfinansiering eller sanksjonsbrudd.

Kunden skal fylle ut bankens kundeerklæringsskjema, og bankens automatiske risikoklassifiseringssystem skal, basert på opplysningene i kundeerklæringsskjema, gi en score som er et hjelpemiddel for banken ved fastsettelse av kundens risikoprofil. Systemet skal tilpasses bankens risikovurdering. Banken skal manuelt vurdere samtlige kunders risikoprofil, med utgangspunkt i bankens risikoklassifiseringssystem, før etablering av kundeforholdet. Bankens retningslinjer beskriver hvilke krav som stilles til denne vurderingen.

5.2 Særlig om høy risiko¹⁰

Hvilke kunder som vurderes til å ha høy risiko er identifisert i bankens egen risikovurdering eller definert i hvitvaskings- og sanksjonsregelverket.

5.2.1 Politisk eksponert person (PEP)¹¹

Nasjonale og internasjonale politisk eksponerte personer skal være underlagt forsterkede kundetiltak ved etablering, og det skal vurderes om kunden i det løpende kundeforholdet skal vurderes som en høyrisikokunde.

5.2.2 Sanksjonerte- og høyrisikoland¹²

Banken skal etablere en liste over regioner og land som innebærer høy risiko for hvitvasking, terrorfinansiering og brudd på handelssanksjoner. Kunder og transaksjoner med tilknytning til disse landene skal være underlagt forsterkede kundetiltak.

Kilder for disse listene er hvitvaskingsforskriften § 4-10, EU, FN, OFAC og FATF, samt bankens egne vurderinger av høyrisikoland.

⁸ Hvitvaskingsloven kap. 4

⁹ Hvitvaskingsloven § 11

¹⁰ Hvitvaskingsloven §§ 17, 18 og 19, hvitvaskingsforskriften §§ 4-9 og 4-10

¹¹ Hvitvaskingsloven §§ 2 f), g) og h) og 18

¹² Hvitvaskingsloven § 17 jf hvitvaskingsforskriften § 4-10

5.2.3 Kunder utenfor virksomhetens geografiske område

Ved etablering av kundeforhold til kunder utenfor virksomhetens fastsatte geografiske område, skal banken vurdere om det skal gjennomføres ekstra kundetiltak. Banken må vurdere konkret i hvert enkelt tilfelle om dette også skal gjelde ved løpende oppfølging og særlig dersom en kunde flytter ut av bankens geografiske område underveis i kundeforholdet.

Bankens geografiske primærområde omfatter følgende kommuner:

- Aremark
- Enebakk
- Fredrikstad
- Frogn
- Halden
- Hvaler
- Indre Østfold
- Marker
- Moss
- Nesodden
- Nordre Follo
- Rakkestad
- Råde
- Sarpsborg
- Skiptvet
- Vestby
- Våler
- Ås

5.3 Standard kundetiltak ved onboarding¹³

Basert på kundens risikoprofil skal banken gjennomføre kundetiltak. Omfanget av kundetiltak avhenger av hvilket risikonivå kunden vurderes til å representere. Kravene til kundetiltak er beskrevet i bankens retningslinjer. Banken skal som et minimum gjennomføre følgende kundetiltak:

- Registrering av opplysninger om kunden.
- Bekrefte kundens identitet på grunnlag av akseptert legitimasjon for fysiske og juridiske personer
- Bekrefte disponenters identitet.
- Identifisering av reelle rettighetshavere og gjennomføre tiltak for å forstå eierskaps- og kontrollstrukturen til kunden,
- Identifisering av om kunden, disponent eller reell rettighetshaver, eller disses nære familiemedlem eller kjente medarbeidere, er PEP.
- Innhente og vurdere informasjon om kundeforholdets formål og tilsiktet art.

¹³ Hvitvaskingsloven §§ 12, 13 og 14

- Screening av kunder, disponenter og reelle rettighetshavere mot terror- og sanksjonslister.

5.4 Løpende oppfølging¹⁴

Banken skal følge opp kundeforholdet løpende i samsvar med kundens risikoprofil, som beskrevet i bankens retningslinjer.

5.4.1 Oppdatering av informasjon om kunden

Banken skal holde dokumentasjon, kundeopplysninger og vurderinger oppdaterte i henhold til den risikoen kunden er vurdert å representere. Det vil si at kunder med høy risiko skal ha en mer intensiv oppfølging enn kunder på standard risikonivå.

- Høyrisikokunder skal ha en oppdatert gjennomgang minimum årlig eller når endringer i kundeforholdet tilsier dette.
- Øvrige kunder skal ha en oppdatert gjennomgang minimum hvert tredje år eller når endringer i kundeforholdet tilsier dette.

5.4.2 Transaksjonsovervåking¹⁵

Banken har etablert et elektronisk overvåkingssystem, SAS AML, som overvåker kundenes transaksjoner. Scenariene i transaksjonsovervåkingssystemet er satt opp risikobasert, slik at det vil bli generert alarmer i henhold til eksempelvis kundens risikoprofil, geografiske forhold, uvanlig aktivitet og type transaksjoner som er vurdert å indikere høy risiko. Alarmer i transaksjonsklienten genereres daglig og skal behandles og vurderes løpende, senest innen to dager.

5.4.3 Screening av kundedatabasen¹⁶

Banken skal daglig screene kunder, disponenter og reelle rettighetshavere mot siste versjon av terror- og sanksjonslister, samt nasjonale båndleggingsvedtak.

5.5 Frysforpliktelser¹⁷

Ved reelle treff på offentlige terror- og sanksjonslister eller nasjonale båndleggingsvedtak skal kundeforholdet umiddelbart fryses eller transaksjonen stoppes, og forholdet skal rapporteres til myndighetene.

5.6 Avvisning og avvikling av kunder¹⁸

Dersom kundetiltak ved onboarding eller under løpende oppfølging ikke kan gjennomføres skal kunden avvises, transaksjonen ikke gjennomføres eller kundeforholdet avvikles.

¹⁴ Hvitvaskingsloven § 24

¹⁵ Hvitvaskingsloven § 38

¹⁶ Finanstilsynet: «Veiledning om frysbestemmelser»

<https://www.finanstilsynet.no/contentassets/1828b456abd948a19e3464c471c3c6f5/finansielle-sanksjoner-veiledning-om-frysbestemmelsene.pdf>

¹⁷ Se fotnote 17

¹⁸ Hvitvaskingsloven §§ 21 og 24 (4)

Det er ikke adgang til å avvise kunder som på generelt grunnlag innebærer høy risiko, risikoen skal håndteres. Avviklingsvedtaket må være basert på en konkret vurdering opp mot kravet til finansiell inkludering. Dersom kundeforholdets formål og omfang oppfattes illegitimt og transaksjonene er av en slik art at løpende oppfølging ikke kan gjennomføres, kan kundeforholdet avvikles med bakgrunn i hvitvaskingslovens § 24 og 25. Vedtaket skal dokumenteres.

6. Undersøkelsesplikt, rapporteringsplikt og avsløringsforbud

6.1 Undersøkelsesplikt og rapporteringsplikt¹⁹

Ved mistanke om at en transaksjon eller andre forhold har tilknytning til utbytte av en straffbar handling eller gir mistanke om handlinger relatert til terror eller brudd på sanksjoner, skal banken iverksette undersøkelser. Terskelen for å iverksette slike undersøkelser skal være lav. Dersom undersøkelsene ikke fører til at mistanken blir avkreftet, skal relevante opplysninger i saken oversendes til AHV-ansvarlig eller AHV-fagansvarlig, som foretar ytterligere undersøkelser og beslutter om det er grunnlag for å rapportere til myndighetene.

Resultatene av alle undersøkelser skal dokumenteres.

6.2 Gjennomføring av mistenkelig transaksjon²⁰

Banken skal dersom det er mulig, ikke gjennomføre en mistenkelig transaksjon før Økokrim er underrettet. Dersom Økokrim ikke foretar seg noe for å stoppe transaksjonen, er underretningen, sammen med en rapport om mistenkelig forhold til Økokrim, straffrihetsgrunn for banken i henhold til hvitvaskingsloven, samt straffelovens bestemmelser om heleri.

Dersom transaksjonen er umulig å stoppe skal Økokrim varsles umiddelbart etter at transaksjonen er gjennomført.

6.3 Avsløringsforbud²¹

Avsløringsforbudet innebærer at kunder eller tredjepersoner ikke skal gjøres kjent med at det foretas undersøkelser eller at det er gitt opplysninger om kunden til myndighetene. Dette er imidlertid ikke til hinder for forsøk på å få en kunde til å avstå fra å begå en ulovlig handling.

Avsløringsforbudet gjelder ikke ved rapportering til myndighetene eller ved utveksling av informasjon med andre rapporteringspliktige i tråd med hvitvaskingsloven for å oppfylle undersøkelsesplikten.

¹⁹ Hvitvaskingsloven §§ 25 og 26

²⁰ Hvitvaskingsloven § 27

²¹ Hvitvaskingsloven § 28

7. Behandling av personopplysninger

7.1 Informasjon til kunden om behandling av opplysninger²²

Kunden skal før kundeforholdet etableres eller transaksjonen gjennomføres informeres om at kundens opplysninger blir behandlet i samsvar med hvitvaskingsregelverket.

7.2 Dokumentasjon og sletting²³

Banken skal registrere og lagre dokumenter og opplysninger knyttet til gjennomføring av kundetiltak. Dette gjelder også dokumentasjon knyttet til kundetiltak utført av andre enn banken selv, dersom banken utkontrakterer gjennomføring av kundetiltak og ikke noe annet er fastsatt i utkontrakteringsavtalen.

Lagringen skal skje på en betryggende måte, og som muliggjør raske og fullstendige svar på forespørsler fra myndighetene.

Dokumentasjon skal lagres, og holdes tilgjengelig for myndighetene i fem år etter at kundeforholdet opphørte eller transaksjonen ble gjennomført. For kunder eller transaksjoner som innebærer å representere høy risiko er lagringstiden ti år. Banken kan likevel slette informasjonen etter fem år dersom forholdene etter en vurdering ikke lenger anses å representere høy risiko, denne vurderingen skal lagres i fem år. Informasjonen kan også i denne perioden benyttes av virksomheten i forbindelse med en eventuell reetablering av kundeforholdet ut ifra en vurdering av berettiget interesse.

Informasjon innhentet i forbindelse med opprettelse av et kundeforhold som ikke ble etablert (potensiell kunde) slettes etter to år. Det er vurdert at virksomheten i lagringstiden har berettiget interesse til å benytte denne informasjonen i forbindelse med en eventuell reetablering av kundeforholdet.

7.3 Deling av personopplysninger²⁴

Banken skal oversende personopplysninger til Økokrim, enten i forbindelse med en rapportering av et mistenkelig forhold eller dersom Økokrim ber om informasjon uavhengig av om banken av eget tiltak har oversendt opplysninger om forholdet.

Banken kan uten hinder av taushetsplikt utveksle informasjon med andre rapporteringspliktige som ledd i nærmere undersøkelser av mistanke i henhold til hvitvaskingsloven. Videre kan banken utveksle personopplysninger med andre virksomheter i tilknytning til en utkontrakteringsavtale.

Opplysninger som har tilknytning til undersøkelser eller rapportering av mistenkelig transaksjon eller forhold, er unntatt fra kundens innsyn etter personopplysningsloven.

²² Hvitvaskingsloven § 33

²³ Hvitvaskingsloven § 30

²⁴ Hvitvaskingsloven §§ 31 og 32

8. Opplæring og intern kommunikasjon²⁵

Alle bankens ansatte, herunder styret og midlertidige ansatte, samt distributører som utfører oppgaver på vegne av virksomheten, skal ha tilpasset opplæring om hvitvaskings- og sanksjonsregelverket og virksomhetens risikovurdering. Dersom det avdekkes forhold i risikovurderingen og internkontrollen som viser ikke tilfredsstillende etterlevelse, skal dette følges opp i opplæringen.

Styret skal ha opplæring i grunnleggende kompetanse knyttet til hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsforpliktelser, samt hvilken betydning risikoen på området og egen risikovurderingen har for virksomheten. Dette gjøres sammen med årlig gjennomgang av risikovurdering, ved revidering av denne policyen eller oftere dersom utvikling på områder tilsier dette.

Alle ansatte skal årlig gjennomføre grunnleggende AHV-opplæring og nødvendig spesialistopplæring, herunder om virksomhetens egen risiko og tilknyttede risikobaserte retningslinjer, tilpasset de oppgavene de skal utføre.

AHV-ansvarlig og AHV-fagansvarlig skal holde seg oppdatert på regelverket, trender og annen utvikling på området, og skal løpende holde ansatte og bankens ledelse oppdatert på endringer i regelverket, trender og utviklingstrekk.

Internopplæringen skal dokumenteres i bankens opplæringsoversikt.

9. Utkontraktering²⁶

Banken har ikke inngått avtaler om utkontraktering på AHV-området.

10. Internkontroll²⁷

Banken skal gjennomføre faste internkontrolltiltak i både 1. og 2. linje for å sikre tilfredsstillende etterlevelse av viktige krav i regelverket. Videre skal det etableres kontroller av tiltak som er på årets handlingsplan. Internkontrollene skal fremgå av bankens internkontrollplan og kravene som stilles til internkontrollen skal beskrives i bankens retningslinjer.

Banken har internrevisor som årlig skal gjennomføre kontroller på AHV-området.

11. Vern mot negative reaksjoner ved rapporteringer²⁸

Banken skal sikre at ansatte som undersøker og rapporterer om mistanke om hvitvasking eller terrorfinansiering er vernet mot å bli eksponert for trusler eller fiendtlige handlinger. Videre skal ansattes anonymitet sikres.

²⁵ Hvitvaskingsloven § 36

²⁶ Hvitvaskingsloven § 23

²⁷ Hvitvaskingsloven § 35 (1)

²⁸ Hvitvaskingsloven § 37

Det er opprettet en egen anonym, ekstern varslingskanal, for interne varslinger i henhold til hvitvaskingsregelverket. Bankens ordinære retningslinjer om interne varslinger oppfyller ansattes vern mot gjengjeldelse også for varslinger knyttet til hvitvaskingsregelverket.

12. Rapportering til styret

Styret skal årlig, eller oftere dersom det er nødvendig, motta rapport om bankens risiko og handlingsplan, samt få fremlagt denne policyen for eventuelle revideringer.

Styret skal gjennom bankens risikorapport, kvartalsvis, motta nøkkeltall vedrørende bankens risiko på AHV-området. Internkontroller i 2. linje skal rapporteres kvartalsvis til styret gjennom compliancerapporten.